

Dönem : 1

Toplantı : 3

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 473

1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması ve Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/703; C. Senatosu 1/426)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-2287/2218

24 . 6 . 1964

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18 . 6 . 1964 tarihli ve 9035/50698 sayılı yazınız.

9 . 7 . 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasanın 94 ncü maddesine göre yeniden düzenlenen, «Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Kemal Satır

Başbakan Vekili

Devlet Bakanı ve

Başbakan Yardımcısı

GEREKÇE

Muhtelif tarihlerde Hazine tarafından Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesapları karşılık tutulmak suretiyle yapılmış bulunan bir kısım harcamaların Hazine hesapları, gerek mahiyetleri icabı, gerekse lüzumlu belgelerin bulunmaması ve sair sebeplerle bütçe içine alınmaması dolayısıyla bugüne kadar kapatılamamıştır.

Sözü geçen hesapların kapatılması ve mahsuplarının kısmen belge aranmaksızın, kısmen adı geçen Bankanın vereceği hesap hulâsalarına istinaden yapılması ancak bir kanun istihsali suretiyle imkân dâhiline girecektir.

Bu maksatla hazırlanan kanun tasarısının 1 nci maddesinde (8) fıkra halinde söz konusu hesapların mahiyet ve miktarları gösterilmiş ve bunların tasfiye şekli belirtilmiştir.

Aşağıda bu kanun maddesinin fıkralarına mütenazır olarak her hesap hakkında daha etraflı açıklamalar yapılmış bulunmaktadır.

Madde 1. — A) Karmel'in rahibelerinin işgalinde bulunan Kapusin Manastırının mülkiyetinin mahkeme kararıyla Hazineye intikal etmesi ve binanın biran evvel kolej olarak kullanılması maksadıyla şagillerinin rızaen tahliyelerini sağlamak üzere Millî Eğitim ve Dışişleri Bakanlıkları arasında yapılan görüşmeler ve yazışmalarda Şörlere tediyesi kabul olunan 150 000 liranın mektebin Hazineye intikalinin hukukî cephesi ile hiçbir ilgisi bulunmadan yardım ve bir cemile olarak rahibelere verilmesi cihetine gidilmiş ve bu para Hazinenin Merkez Bankasının

daki hesabından Türkiye Emlâk Kredi Bankasında bir mevduat hesabı açtırılmak ve bu hesap karşılık gösterilmek suretiyle İstanbul eski Millî Eğitim Müdürü Hayrullah Örs adına bütçe dışı kredi olarak açtırılmak suretiyle 2 . 9 . 1955 tarihinde Karmel'in Manastırı Başrahibesine ödenmiştir.

Bilâhara bu hesabın kapatılması maksadiyle 1955 yılı Muvazenei Umumiyyeye bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki 6635 sayılı ve 16 . 1 . 1956 tarihli Kanununun 2 nci maddesinde yazılı üç sayılı cetvelde gösterilmiş olduğu üzere Millî Eğitim Bakanhğı Bütçesinde (Kapusin Mektebinin tahliyesi için yapılacak her türlü masraflar karşılığı) adı ile yeniden açılan 465 nei bölümüne 150 000 lira olağanüstü ödenek konulmuşsa da yılı içinde bu para Emlâk Kredi Bankasındaki hesabın kapatılması için kullanılamamış ve diğer yıllarda da düyunda tediyesi cihetine teşebbüs edilmişse de,

Mezkûr kredinin mahsubu için düzenlenen tahakkuk evrakına Sayıştay Başkanlığının istizahında,

Mülkiyeti Hazineye ait bir gayrimenkulün şağillerinden eerimisil talebedilmesi icabederken başrahibeye binanın tahliyesi için hiçbir makamdan bir karar mevcudolmadan tazminat olarak ödenmesi sebebinin izahı istenmiş ve yapılan bu itizahlar karşısında hesabın kapatılması mümkün olamamıştır.

Kapusin tarikatına mensobulan rahibelerin durumunun ayrı bir hususiyet taşıdığı ve tarikat merkezinin Roma'da olduğu ve Papalık tarafından himaye gördüğü ayrıca Avusturya ve Fransa'daki aynı tarikat mensuplarının buradaki Kapusin tesisleri üzerinde âdeta hami bir rol oynamaları ve işin politik bir cephesi olduğu mülâhazasıyla Hükümetimizle bu memleketler arasında her hangi bir anlaşmazlığa mahal bırakmamak üzere binanın rızaen tahliyesi temin maksadiyle tazminat verilmesi o gün için daha uygun bir yol olarak görülmüştür.

B) Paris eski Büyükelçisi Numan Menemencioğlu'nun gerek resmî hesaplarla ilgili olarak gerek hususi mahiyette özel kişilere karşı borçlandığı meblâğın ödenmesini Devletin itibarı bakımından zaruri mütalâa eden o zamanki Hükümet bu borçların tediyesi cihetine gitmiştir.

Bu maksatla, 14 . 7 . 1956 tarihinde Türkiye Emlâk Kredi Bankası Anonim Ortaklığı nezdinde Hazine adına açılan 96 960 liralık tevdiat hesabı karşılık gösterilmek suretiyle Roma eski Büyükelçisi M. Cetvat Açıkalm'a bu miktar mukabili ödenen 12 000 000 Fransız Franklık krediden bakiye 1 688 166 Fransız Frankı karşılığı 30 928,21 lira mahsubu edildikten sonra geriye kalan 66 031,79 liranın sarf edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

C) 1954 yılında Hükümet çevrelerini ziyadesiyle meşgul ettiği anlaşılan döviz kaçakçılığının takibi, bununla ilgili komplolar hazırlanması ve bu işte çalıştırılanların zaruri masralarını karşılamak üzere Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan 50 000 liralık hesaptan İstanbul Kambyo Müdürlüğüne 31 337,45 liranın harcandığı anlaşılmış, masrafın özelliği dolayısıyla bütçeden mahsup yapılması mümkün olamamıştır.

D) Göçmen evleri inşaatı için 1937 yılında Hazinece Emlâk ve Eytam Bankasında açtırılan 2 500 000 liralık tevdiat hesabı karşılık tutulmak suretiyle Kızılay tarafından kullanılan bu miktar peyderpey mahsubedilmiş bakiye 8 271,19 lira bâzı sarf evrakının kaybolması, sarfa yetkili bâzı âmiri ita ve mutemedin ölmüş bulunma arı sebebiyle temin edildiğinden mahsup yapılması da mümkün olamamıştır.

E) 1951 yılında göçmenlere yapılacak yardımlar için Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankası nezdinde açtırılan 300 000 liralık tevdiat hesabı karşılık tutulmak suretiyle yapılan harekâmların mahsubu sırasında İstanbul'da Küçükköy Sağır ve Dilsizler yurdu için yaptırılan ranza ve açtırılan su kuyusu ile satılmalın radyo bedeli olarak yapılan 6 659,74 liralık harekâma bütçe formüllerine uymadığı mülâhazasıyla Sayıştaya tenzil olunan ve bilâhara ödenek temin edilemediğinden mahsubu mümkün olmayan meblâğa tekabül etmektedir.

F) 4626 sayılı Kanunun vermiş olduğu salâhiyete istinaden Emlâk ve Eytam Bankasına Namık Kemal mahallesinde yaptırılan memur evleri için ödenek temininde stüasyonlar alındık-

ça iade edilmek kaydıyla Hazinece muhtelif tarihlerde mezkûr bankaya yapılan tevdiatın faizli bakiyesi 7 500 000 liraya balığ olmuş bulunmaktadır.

Türkiye Emlâk Kredi Bankasının mezkûr inşaatla ilgili hesaplarının incelenmesi sonunda 15 653 225,18 liralık masrafa mukabil bankaya bütçeden 10 418 375 liranın ödendiği, 911 452,97 liralık malzemenin bankaya devredildiği bu iki kalemin mahsubundan sonra bankanın 4 323 397,21 lira alacaklı kaldığı anlaşılmıştır. Ancak inşaat hesaplarını incelemek üzere 1948, 1950 ve 1952 tarihlerinde teşkil olunan komisyonların birbirinden farklı neticelere varmaları sebebiyle bankanın alacaklı bulunduğu miktar ödenememiş ve bu sebeple Hazinece açtırılan tevdiat hesabının kapatılması mümkün olamamıştır.

İnşaat hesaplarının yeniden teşkil edilecek bir komisyon marifetiyle tesbiti suretiyle netice alınmayacağı katî olarak anlaşılmış olduğundan banka kayıtlarının esas alınarak 20 yıldan beri kapatılması mümkün olamayan bu hesabın tasfiyesi Hazine yararına olacaktır.

G) 1946 - 1947 yılları Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesine Devlet tiyatro ve opera binası satın alınması, yapımı ve esaslı değiştirme masrafları için konulan ödeneğe ve Bakanlar Kurulu Kararına istinaden Ankara Sergievinin Devlet Tiyatro ve Opera binası haline getirilmesi işi Türkiye Emlâk ve Kredi Bankasına verilmiş bankanın göstereceği hesap hülâsalarına dayanılarak ve başkaca sarf evrakı aranmaksızın mahsubu yapılmak suretiyle bu ödeneklerin kapatılması kararlaştırılmıştır.

Bahsi geçen ödeneklerin tamamen harcanmış bulunması ve inşaatın ikmalî için daha 230 000 liraya ihtiyacolduğu, ilk bütçe kanunu ile temin edilecek ödenekten mahsubu yapılmak üzere Hazinesinin banka nezdinde bir tevdiat hesabı açtırması hakkındaki Millî Eğitim Bakanlığının talebine uyularak tevdiat hesabı açtırılmış, bu hesap karşılık tutularak Devlet Tiyatro ve Opera binası inşaatı için son lüzumlu malzeme getirtilmiş ve bina işletmeye açılmıştır.

Bankanın çıkardığı hesap hülâsalarına göre 456 291,72 lira alacaklı bulunduğu anlaşılması üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca teşkil olunan, inşaat hesaplarını incelemekle görevli heyet banka kayıtlarının salim bir hesap çıkarmaya yeterli bulunmadığı yolunda verdiği rapor üzerine çıkan ihtilâf halledilememiş dolayısıyla Hazinesinin tevdiat hesabının kapatılması da mümkün olamamıştır.

H) 1956 yılında Ankara gecekondularının ıslahı, Ürgüp kazasında kaya sukutu sebebiyle evleri yıkılan vatandaşlara mesken inşası, Gediz kazasındaki su baskını sebebiyle keza evleri yıkılan vatandaşlara mesken inşası maksadiyle, Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan 1 900 000 liralık tevdiat hesaplarından bugüne kadar ancak 60 000 lirası tahsil edilmiş bakiye 1 840 000 liranın tahsili,

1. Ankara gecekondularının ihtilâfı sebebiyle belediye tarafından bankaya henüz devredilmediği,

2. Ürgüp merkezinde kaya sukutu dolayısıyla Ürgüp Yapı Kooperatifi muamelâtına el konulduğundan henüz bir muamele yapılmadığı,

3. Gediz kazasında felâketzedelere 20 yıl vâde ile ikraz edilen 400 000 liradan ancak 60 000 liranın tahsil edildiği banka ile yapılan temastan anlaşılmıştır.

Aslında bütçeden karşılanması lâzımgelen bu kabîl yardımların Hazinesinin tevdiat hesapları karşılık tutulmak suretiyle ödenmesi mevcut mevzuata uymadığından bahsi geçen 1 840 000 liranın bütçe içine alınarak tevdiat hesaplarının serbest bırakılması gerekmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Bütçe Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Karma Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/703

Karar No. : 7

3 . 7 . 1964

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan «Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü.

Muhtelif tarihlerde Hazine tarafından Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesapları karşılık tutulmak suretiyle yapılmış bulunan bir kısım harcamaların Hazine hesapları, gerek mahiyetleri icabı, gerekse lüzumlu belgelerin bulunmaması ve sair sebeplerle bütçe içine alınmaması dolayısıyla bugüne kadar kapatılamamıştır.

Sözü geçen hesapların kapatılması ve mahsuplarının kısmen belge aranmaksızın, kısmen adı geçen Bankanın vereceği hesap hulâsalarına istinaden yapılması ancak bir Kanun tedvini suretiyle imkân dâhiline girecektir.

Bu maksatla hazırlanan kanun tasarısı Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

Ancak Bütçe Kanununda değişikliği istihdaf ettiğinden Kanun başlığı değiştirilmiş, maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Trabzon A. Şakir Ağanoğlu	Sözcü İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kâtip Yozgat C. Sungur	Ankara N. Ağırnash
Ankara N. Berkkan	Ankara M. Ete	Artvin S. O. Avcı	Balıkesir A. A. Bolak
Cumhurbaşkanıca S. Ü. S. Kurutluoğlu	Çanakkale Ş. İnan	İmzada bulunamadı	Denizli C. Akyar
Giresun Söz hakkım mahfuz İ. E. Kılıçoğlu	İstanbul O. Z. Gümüšoğlu	İstanbul E. Özden	Diyarbakır H. Güldoğan
İzmir İ. Gürsan	Kars K. Okyay	Konya M. Dinekli	İzmir A. Ertunga
İmzada bulunamadı	Mardin Ş. Aysan	Niğde Muhlifim	Konya R. Özal
Maraş H. F. Evliya	Mardin Ş. Aysan	Niğde Muhlifim	Rize Söz hakkım mahfuz
Sakarya B. Akdağ	Sakarya N. Bayar	Niğde Muhlifim	Rize Söz hakkım mahfuz
Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu	Sakarya Söz hakkım mahfuz M. Gürer	Rize Söz hakkım mahfuz C. Yalçın
	Sinop M. Alicanoğlu	Sakarya Söz hakkım mahfuz M. Gürer	Rize Söz hakkım mahfuz C. Yalçın
	Sinop M. Alicanoğlu	Sivas M. Vural	Rize Söz hakkım mahfuz C. Yalçın
	Trabzon A. R. Uzuner	Sivas M. Vural	Rize Söz hakkım mahfuz C. Yalçın

HÜKÜMET TASARISI

Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında :

A) Mülkiyeti Hazineye ait Kapusin Manastırının, Kadıköy Koleji olarak kullanılmak üzere, tahliyesi için, 1955 yılında açılan 150 000 liralık tevdiat hesabı karşılık tutularak Hayrullah Örs adına ödenen krediden yapılan 150 000 liralık harcama ;

B) 1956 yılında açılan 96 960 liralık tevdiat hesabı karşılık tutularak eski Paris Büyükelçisi Numan Menemencioglu'nun borçlandığı bir kısım paraları ödemek üzere Roma eski Büyükelçisi Cevat Açıkalın tarafından yapılan 66 031,79 liralık harcama ;

C) 1954 yılında açılan 50 000 liralık tevdiat hesabı karşılık tutulmak suretiyle döviz kaçakçılığı ile mücadele için İstanbul Kambiyo Müdürlüğüne yapılan 31 337,45 liralık harcama ;

D) Göçmen evleri inşaatı için 3349 sayılı Kanun gereğince 1937 yılında Kızılay emrine açtırılan 2 500 000 liralık krediden yapılan 8 271,19 liralık harcama ;

E) Göçmenlere yapılacak yardımlar için 1951 yılında açtırılan 300 000 liralık tevdiat hesabı karşılık tutulmak suretiyle Kızılay tarafından yapılan 6 659,74 liralık harcama ;

F) Ankara Namık Kemal mahallesindeki memur konutları inşaatı için 4626 sayılı Kanun gereğince açtırılan tevdiat hesabı karşılık tutulmak suretiyle Türkiye Emlâk Kredi Bankasınca yapılan 4 323 397,21 liralık harcama ;

G) Devlet Tiyatro ve Opera binası noksanlarının ikmali için 1946 yılında açılan tevdiat hesabı karşılık tutulmak suretiyle Türkiye Emlâk Kredi Bankasınca yapılan 456 291,72 liralık harcama ;

H) Ankara gecekondularının ıslahı, Ürgüp kazasında kaya sukutu, Gediz kazasında su baskını sebebiyle evleri yıkılan vatandaşlara mesken inşası maksadiyle 1956 yılında açılan tevdiat hesabı karşılık tutularak yapılan 1 840 000 liralık harcama ;

KARMA BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması ve Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Hazine tevdiatından yapılan harcamalar toplamı olarak 6 831 990 lira, 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmında (Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi karşılığı) adıyla yeniden açılan 36.910 ncu maddeye ödenek ve hizmetin ifa edildiğine dair ilgili dairelerle Maliye Bakanlığı arasında tanzim edilecek tutanağa ve Bankanın vereceği hesap hülâsalarına istinaden gider kaydedilmek suretiyle tasfiye edilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye, İmar ve İskân Bakanları yürütür.

15 . 6 . 1964

Başbakan	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı
<i>İsmet İnönü</i>	<i>K. Satır</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. S. Omay</i>	<i>M. Yolaç</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>N. Yetkin</i>	<i>S. Çumralı</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>İ. Sancar</i>	<i>O. Öztrak</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>F.C. Erkin</i>	<i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>İ. Öktem</i>	<i>A. H. Onat</i>
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
<i>F. İslimyeli</i>	<i>K. Demir</i>
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>M. Yüceler</i>	<i>T. Şahin</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>F. Alpiskender</i>	<i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
<i>M. Erten</i>	<i>H. Oral</i>
Turizm ve Tanıtma Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
<i>A. İ. Göğüş</i>	<i>C. Uzer</i>
Köy İşleri Bakanı	
<i>L. Yurdoğlu</i>	

Karma Bütçe Komisyonunun Değişirisi

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.